

СВАБОДНАЕ СЛОВА

2000
ВЕСНА № 96

В палаты выпрыгивают
персонажи с западными
и новыми западными
газетами
материалы оппозиции и оппозиции

Александр СМЫК *Народная Воля*

Что такое Палата представителей? Парламент?

Безголосая Палата представителей тихо существует уже четыре года. На ее обслуживание ежегодно затрачиваются десятки миллионов долларов. Откройте, уважаемые читатели, холодильник (свой, а не депутата «палатки»), загляните в свой кошелек. Это и есть результат деятельности Лукашенко и его карманной Палаты представителей.

Палата не может, и не будет бороться за страну и за людей. Если кому-то хочется просто трудоустроить 110 чиновников в Палату представителей, что ж, тогда нужно сходить на этот фарс 15 октября. Если кто-то хочет, чтобы Беларусь и дальше управлялась только декретами и указами одного человека, чтобы этот человек одновременно был и правительством, и судьей, и парламентом, и царем, и падишахом, что ж, нужно сходить к избирательным урнам 15 октября. Если кого-то устраивает то, что за месячную зарплату можно про-

жить максимум неделю, а дети забыли вкус фруктов и сладостей, что ж, сходите на эти «выборы». Вам решать!

Участвуем в фарсе?

Приняв участие в фарсе, мы легитимизируем режим Лукашенко, то есть своими руками сделаем его признанным как со стороны России, так и со стороны мирового сообщества. А это означает, что мы включаем зеленый свет для Лукашенко на президентских выборах, которые пройдут в будущем году. Все прекрасно понимают, как можно выиграть президентские выборы, имея в руках ручной центризм, ручной парламент, ручные телевидение, радио, газеты, ручной «пулемет» (в смысле, армию и милицию).

Что означает новая победа Лукашенко для всех нас? Замораживание ситуации еще на пять лет. А что это значит? Отсутствие перспектив, всеобщая нищета, нежелание потенциальных инвесторов вкладывать деньги в нашу страну, безработица, исчезновения людей, про-

чие «развлекаловки» эпохи Лукашенко: ледовые дворцы, селекторные совещания, сверхзвуковые истребители над площадью Независимости...

Какой парламент нам нужен?

Нам нужен Парламент, который будет работать на народ, на Беларусь, а не на группы деятелей, приближенных к Лукашенко, нам нужен Парламент, который будет контролировать каждую копейку из бюджета страны, решать, что строить в первую очередь — больницу или очередной ледовый дворец, покупать персональные тимузины и вертолеты, или «чехарства» для пенсионеров и учебники для детей.

Диктаторы никогда не делятся властью. Никогда!

Если мы делаем хоть один шаг по сценарию диктатора, он побеждает. Помните об этом.

БАЙКОТ
2000

Николай ХЛОПОВИЧ *Народная Воля*

ПУТЕШЕСТВИЕ ОБРЕЧЕННЫХ

Праяг на стар. 4

В этом году осень началась весной. Лета не случилось. Не успели стихнуть массовые акции недовольных жизнью граждан, как власть предложила им путь выхода из создавшейся ситуации — выборы в странную структуру под названием «палата представителей», ошибочно нареченную в народе «парламентом». Идти по этому пути оказалось так же приятно, как играть в «русскую рулетку» с пистолетом, заряженным семью боевыми патронами.

Голосуй, не голосуй...

В нашей стране выборы никогда не удавались. То ли голосовали не так; то ли голоса подсчитывали не те. Получалось, как у рабочих с «номерного» завода: строили картофелеуборочные комбайны, а всегда получалась атомная бомба. В результате выборов по-белорусски парламент неизменно имел одутловатое красно-коричневое лицо, увенчанное милым носом.

Если в застойные годы 99,9% советских избирателей посещали буфеты на избирательных участках, не имея ровным счетом никакого представления о том, куда

они избирают и кого, то в пору перестройки все изменилось. Или точнее почти все. Мы поняли, что можно выбрать достойных людей, которые будут до последней капли крови отстаивать наши интересы. Правда, подсчитывали наши голоса те же, кто и раньше. А потому и в парламенте заседали те, кто отстаивал интересы красномордой номенклатуры до последней, капли крови. Нашей крови.

Потом мы стали жить в президентской республике, единственный раз честно проголосовали и подсчитав голоса. Как выяс-

нилось позже, это было нашей самой большой ошибкой в новейшей истории Беларуси. Мы проголосовали за то, чтобы больше не иметь возможности высказывать свое мнение. Нет, высказывать-то мы можем, только учитывать его нынешняя власть не планировала и не планирует.

С тех пор прошло шесть лет. Шесть лет, украденных у нас властью. Мы пришли к тому, с чего начинали — к единственной радости от проводимых выборов — к посещению на избирательном участке буфета с кислым пивом, мятыми апельсинами и холодной отварной курицей.

Бойкот-2000

Полгода назад ОБСЕ сформулировала четыре условия, выполнив которые Лукашенко мог рассчитывать на признание избираемого парламента европейскими структурами:

- прекратить преследование лиц, не согласных с властью, и выпустить из тюрьмы политзаключенных;
- предоставить право законодательной инициативы парламенту;

ТРЭБА ЗАВЯВАЦЬ ГАЛАСЫ ТЫХ, ХТО СУПРАЦЬ ЛУКАШЭНКІ, але не ведае, каму іншаму аддаць перавагу

Народная
Вяліч

БАЙКОТ
2000

Віктар ІВАШКЕВІЧ, намеснік стар-
шыні Грамадскага аб'яднання БНФ «Ад-
раджэньне», прадстаўнік Беларускага кан-
грэсу дэмакратычных прафсаюзаў у Ка-
ардынацыйнай радзе Дэмакратычных сіл:

— Якія мэты ставяць перад удзельні-
камі байкоту?

— Байкатаваць — не значыць проста
не ўдзельнічаць у выбарах. Гэта значыць
— спрабаваць дамагацца таго, каб іх не
прызнала міжнародная супольнасць. І
першыя поспехі ў нас ужо ёсць.

Байкот выбараў — гэтае вялікае вы-
рабаванне для Лукашэнкі. Ён будзе гляд-
зець, на якіх умовах Захад можа прыз-
наць яго прэзідэнтам. Калі парламенц-
кія выбары не прызнаюць, дык перад
прэзідэнцкімі выбарамі ён вымушаны
будзе пайсці на яшчэ большыя саступкі,
каб іх прызналі. І атрымаецца, што пад-
час правядзення кампаніі байкоту мы прапаган-
дуем існаванне аб'яднанай апазіцыі,
якая ідзе на прэзідэнцкія выбары.

Байкот — гэта пачатак прэзідэнцкай
кампаніі. Нашы структуры, якія зараз
збіраюць подпісы і праводзяць агітацыю,
увесну будуць мабілізаваць для правяд-
зення прэзідэнцкай кампаніі. Галоўнае —
умець выкарыстоўваць механізмы рэаль-
най прапаганды дэмакратычнага канды-
дата. Трэба заваяваць тых, хто супраць
Лукашэнкі, але не ведае, каму аддаць
свой голас. Думаю, гэта магчыма. І калі
мы падчас кампаніі па байкоце парла-
менцкіх выбараў наладзім выпуск агіта-
цыйнай прадукцыі — улетак, газет, —
усталюем адносіны з рэгіянальнай прэ-
сай ды плюс да гэтага у выніку зрыву
выбораў будзе выказана дапамога рады-
ёстанцыям, якія змогуць пачаць працу
на сярэдніх хвалях па 12 гадзін у суткі,
— гэта будзе вялікі пералом. Словам, усё
заложыць ад таго, ці атрымаецца байка-
ціраваць гэты выбарчы фарс.

Лёгкі цялаць і бесяліца, чым такія выбары!

Віцук ВЯЧОРКА, старшыня Грамад-
скага аб'яднання БНФ «Адраджэньне»:

— Што Вы параіце рабіць у дзень вы-
бараў тым людзям, якія вырашылі не
прымаць удзел у фарсе — не хадзіць на
участак наогул, закрэсліць у бюлетэні
ўсіх, схаваць бюлетэнь?

— Як ні парадаксальна, я нагадаю тое,
што казаў Лукашэнка некалькі гадоў
таму: «не ходіце — усё равно обма-
нут». Калі Вы прыйшлі на ўчастак і рас-
пісаліся у атрыманні бюлетэня — гэта
азначае стопрацэнтową гарантыю
таго, што бюлетэнь будзе фальсіфіка-
ваны. Не трэба нікуды хадзіць. Проста
займайцеся звычайнымі справамі вы-
ладнага дня, з'ездзіце на лепшча, зас-
таньцеся з дзецьмі альбо зрабіце што-
небудзь яшчэ.

— Колькі людзей, па Ваших прagnaзах,
возьме ўдзел у байкоце-2000?

— Звычайна раней ў савецкія часы
каля трэці людзей не хадзілі на выбары.
Зразумела, што хтосьці гэта рабіў з ля-
ноты, але ж былі і такія, хто гэтакім чы-
нам выказваў свой пратэст загалю
вядомаму выніку. Я мяркую, што калі да
гэтых людзей далучацца яшчэ 25% пе-
ракананых намі ў гэтую восень, дык у
байкоце прымуць удзел не менш за 3-
3.5 мільёна чалавек.

ПАРТЫЯ БНФ

заклікае да байкоту парламенцкіх выбараў

Да актыўнага байкоту «выбарчага фар-
са» заклікае Партыя БНФ. Пра гэта гаво-
рыцца ў пастанове Сойма арганізацый, які
адбыўся ў Мінску. У дакуменце, у прыват-
насці, адзначаецца, што «прызначаныя
Лукашэнкам на 15 кастрычніка 2000 года
выбары «ў Палату прадстаўнікоў» з'яўля-
юцца фарсам і спектаклем, накіраваным на
падман міжнароднай супольнасці і заха-
ванне прамаскоўскага рэжыму».

Аўтары дакумента нагадваюць аб тым,
што для прызнання парламенцкіх выбараў
ў Беларусі свабоднымі і дэмакратычнымі
апазіцыя і міжнародная супольнасць вы-
лучылі чатыры ўмовы: наданне парламен-
ту паўнапраўных функцый, дэмакратыза-
цыя выбарчага заканадаўства, бесцензу-
ры доступ да дзяржаўных СМІ, усталява-
ленне ў грамадстве клімату даверу. Нівод-
най з іх, лічаць у кіраўніцтве БНФ, улады
не выканалі. У гэтай сітуацыі Партыя БНФ
пацвярджае свой няўдзел у «выбарчым
фарсе». У складзе аб'яднанай дэмакратыч-
най апазіцыі яна мае намер праводзіць
актыўны байкот выбарчай кампаніі. Партыя
БНФ асудзіла дзеянні асобных прадстаўні-
коў іншых партый — членаў Каардына-
цыйнай рады дэмакратычных сіл, якія па-
рушылі рашэнне 4-га Кангрэса дэмакратыч-
ных сіл і ўзялі ўдзел у «Лукашэнкаўскім па-
літычным сцэнарыі, што садзейнічае легі-
тымізацыі вынікаў дзяржаўнага пераваро-
ту 1996 года». Партыя БНФ заклікае гра-
мадзян Беларусі не хадзіць на выбарчыя
ўчасткі 15 кастрычніка і рытуе сумесна з
іншымі дэмакратычнымі сіламі акцыю ў
падтрымку дэмакратычнага выбарчага
працэсу. Першая з такіх акцый намечана
на 1 кастрычніка. Яна будзе называцца
«Марш Свабоды-3».

Народная
Вяліч

Генадзь БАРЕБарыч

ЛДП ВЫЛУЧЫЛА 110 КАНДЫДАТАЎ у дэпутаты на надыходзячыя парламенцкія выбары

Ліберальна-дэмакратычная партыя
вылучыла 110 кандыдатаў у дэпутаты
на надыходзячыя выбары ў Палату
прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу
Рэспублікі Беларусь. Такі асноўны
вынік прайшоўнага 26 жніўня ў Мінску
7-га з'езда ЛДП. У яго працы ўзялі ўдзел
707 дэлегатаў з усіх рэгіёнаў краіны.

Шэраг апазіцыйных палітыч-ных

партый зрабілі вялікую палітычную
памылку, адмовіўшыся ад удзелу ў вы-
барах, загадзя абвясціўшы аб іх фаль-
сіфікацыях, заявіў, выступаючы на з'е-
дзе, лідэр ЛДП Сяргей Гайдукевіч. На
ягоную думку, атрымаць аб'ектыўную
інфармацыю аб ходзе выбарчага пра-
цэсу можна толькі, актыўна ўдзельні-
чаючы ў ім. «Толькі выбары даюць маг-

чымасць законнымі метадамі навестці па-
радак у краіне», — сказаў Гайдукевіч.
З'езд перадаў вышэйшаму савету партыі
свае паўнамоцтвы на перыяд правядзення
выбарчай кампаніі ў парламент. Гэта аз-
начае, што вышэйшы савет ЛДП цяпер мае
права адклікаць кандыдатаў у выпадку
выяўлення масавых парушэнняў і фальсі-
фікацый ў працэсе выбараў.

Юрый ПАЦЕМКІН

АПАЗІЦЫЯ ПЕРАКАНАЛА ЕУРОПУ — НАГЛЯДАЛЬНІКІ НЕ ПРЫЕДУЦЬ

Свабода

Рыгор БУЯН

Трэцяя тэхнічная канферэнцыя АБСЕ, якая прайшла 30-31 жніўня ў Вене пры ўдзеле іншых міжнародных арганізацый, расставіла ўсе кропкі над «і» ў «беларускім пытанні». Насуперак жаданням правачых колаў Беларусі дабіцца прыезду міжнародных наглядальнікаў на асеннія выбары ў палату прадстаўнікоў, Еўропа прыняла зусім іншае рашэнне — накіраваць на выбары толькі тэхнічную місію.

Упрынятым 30 жніўня дакуменце — «Вынікі і рэкамендацыі Трэцяй тэхнічнай канферэнцыі» — гаворыцца: «Прысутнасць тэхнічнай ацэнкі місіі Парламенцкай Тройкі і Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека АБСЕ (БДПЧ) падкрэслівае палітычную значнасць таго, што Еўропа далучаецца да развіцця і кансалідацыі дэмакратыі ў Беларусі. Іх прысутнасць у Беларусі з нагоды парламенцкіх выбараў не азначае міжнароднага прызнання дэмакратычнага характару і вынікаў працэсу парламенцкіх выбараў».

У чым жа розніца паміж наглядальнікамі і тэхнічнай місіяй? Якія магчымыя наступствы для Беларусі цягне рашэнне Венскай канферэнцыі? За тлумачэннямі НАША СВАБОДА звярнулася да былога намесніка замежных спраў Беларусі, міжнароднага каардынатора Харты-97 Андрэя САННІКАВА.

— Андрэй Алегавіч, Трэцяя тэхнічная канферэнцыя міжнародных арганізацый прыняла рашэнне даслаць на *восемьціх* выбары не наглядальнікаў, а тэхнічную місію. Калі адсудзі ад тонкасцей дыпламатычнай мовы, то ў чым заключаецца сутнасць рашэння міжнароднай супольнасці?

— Тут якраз-такі адыходзіць ад тонкасцяў і не вярта. Прынятыя 30 жніўня ў Вене рэкамендацыі досыць супярэчлівыя. Калі ў краіне ўсё нармальна — даслаюцца наглядальнікі. Калі ж у краіне не ўсё нармальна — прысылаюць тэхнічных экспертаў. Як правіла, падобнае рашэнне азначае, што міжнародныя структуры не

Рыгор БУЯН

Міжнароднага назірання за выбарамі не будзе — менавіта так ахарактарызавала галоўны вынік Трэцяй тэхнічнай канферэнцыі АБСЕ, якая прайшла 30-31 жніўня ў Вене, дэлегацыя беларускай апазіцыі. 31 жніўня лідэры АГП Анатоль Лябедзька і БНФ Вінцук Вячорка патлумачылі журналістам некаторыя нюансы Венскага форуму.

А.Лябедзька нагадаў пра тое, што прадстаўнікі КІПРФ ці «Вострава Свабоды» на выбарах у Беларусі будуць выступаць як міжнародныя наглядальнікі, але гэта не ёсць сістэма міжнароднага назірання — у Еўропе існуе толькі некалькі міжнародных інстытутаў, якія маюць права наглядзець за ходам выбараў і надзелены адпаведнымі паўнамоцтвамі.

Вінцук Вячорка больш гаварыў «пра пашырэнне расійскага фактару ў беларускай палітыцы». Намеснік міністра замежных спраў Беларусі Сяргей Мартынаў разам з расійскім бокам, які выступаў пад шыльдай выканкама СНД і Міжпарламенцкай асамблеі СНД,

гатовы прызнаваць выбары.

— *І усё жэ: які сэнс закладзены ў рашэнне Трэцяй Венскай канферэнцыі?*

— Адназначна можна гаварыць пра тое, што наглядальнікаў, якія заўсёды выяўляюць пагрэшнасці ў легітымным працэсе, не будзе. Будучы тэхнічныя эксперты, якія будуць вывучаць не толькі і не столькі ход так званых выбараў, колькі яго магчымыя наступствы.

— *Трэба разумець, што прыезд тэхнічнай місіі важны для Еўропы хутчэй напярэдадні і ў кантэксце прэзідэнцкіх выбараў 2001 года?*

— Так, канечне. Гэта вельмі важная міжнародным структурам для рэалізацыі чатырох умоваў, сфармуляваных АБСЕ. Будзе рабіцца ўпор на іх выкананне, бо Лукашэнка іх не выканаў. А Еўропа не можа адмовіцца ад пастаўленых умоваў, бо беларускія ўлады

усталі верць.

Я не прошу ў Вас прэзідэнцкі портфель.

Я хочу вернуць Вам веру ў будучае.

Падумайце о судбе Ваших детей.

Я хочу зазаче хотя бы маленький свет в конце тоннеля, свет надежды в Ваших измученных сердцах.

А. Лукашенко

«Рост цен и инфляция будут остановлены. С 1 сентября 1994 года цены будут заморожены...»

«Жизненный уровень, который сегодня у белорусского народа по разным причинам ниже

ТЭХНІЧНАЯ МІСІЯ БУДЗЕ ВЫВУЧАЦЬ УСЮ СІТУАЦЫЮ

Свабода

зработі спробу «зарубіць» канчатковы дакумент — «Заключэнні і рэкамендацыі». Аднак гэтага зрабіць не ўдалося — дэлегацыі СНД і МПА СНД не падтрымалі пункт восьмы дакумента, у якім гаворыцца пра тэхнічны характар місіі.

В.Вячорка адзначыў, што каб не было звароту А.Фядуты, В.Абрамавай, У.Навасяда і Ліберальна-дэмакратычнай партыі з просьбай прыслаць наглядальнікаў, каб не пайшлі на выбары старшыня Народнай Грамады Мікола Статкевіч, экс-прэм'ер Міхаіл Чыгір — ніякай гаворкі пра прысланне наглядальнікаў не было б увогуле.

Калі б міжнародная супольнасць у Вене прыняла рашэнне накіраваць наглядальнікаў на кастрычніцкія выбары, то ўжо зараз можна было б гаварыць пра прызнанне выбараў. Цяпер жа, па вызначэнні В.Вячоркі, сітуацыя знаходзіцца ўсё ў тым жа падвешаным стане. «Рэкамендацыі могуць быць перагледжанымі ў выпадку паліпшэння ці пагаршэння сітуацыі на Беларусі», — так гаворыцца ў выніковым дакуменце Венскай канферэнцыі.

ўзялі на сябе адпаведныя паўнамоцтвы падпісаннем ішрагу міжнародных дакументаў.

— *Груба кажучы: тыходзіць з рашэння? Скай канферэнцыі, на чый бок стала Еўропа: улады ці апазіцыі?*

— Я думаю, што ў Еўропе больш ускрытая апазіцыя. Кіруючая ўлада, якой бы яна ні была, заўсёды мае магчымасць прысутнічаць на такіх мерапрыемствах. Апазіцыі ж прыйшлося дабівацца прысутнасці ў Вене. І гэта значны поспех, што мы мелі магчымасць адстойваць сваю пазіцыю.

— *Ці зможася Вы спрагназаваць: прызнае міжнародная супольнасць выбары ў палату прадстаўнікоў ці не прызнае?*

— Ужо той факт, што ў Беларусь накіроўваюцца не наглядальнікі, а тэхнічная місія, сведчыць пра вялікую верагоднасць непрызнання выбараў.

колена, еще ниже быть не может...»

«Нам нужна такая демократия, чтобы человек на свои небольшие деньги мог купить немного хлеба, молока, сметаны, иногда кусочек мяса, чтобы накормить ребенка. Ребенок много не ест. Главное не лейте горелки и не курите...»

Спасибо Вам, Отец родной, что не обманули и удержали жизненный уровень «ниже колена».

Правда, из-за отсутствия витаминного и рациона нашего питания у нас ухудшилось зрение, и мы больше не видим свет надежды в конце темного тоннеля. Но всё равно спасибо, что вернули веру в будущее, но уже без Вас.

Ваши избиратели

Президент

30 августа у Александра Григорьевича праздник — ему 46 лет. Своеобразное поздравление шлет ему через газету группа его избирателей. Полявившись в редакции с листовой, люди попросили: напечатать, в День рождения принято вспоминать. Вот пусть и вспомнит Александр Григорьевич.

Мы выполняем просьбу избирателей. От себя добавляем: с Днем рождения, Александр Григорьевич!

ПОРА ПОДВОДИТЬ ИТОГИ

Знаю — Вас долго обманывали. Знаю — Вы

А. Лукашенко

ПУТЁШЕСТВИЕ ОБРЕЧЕННЫХ

— внести изменения в Избирательный кодекс;

- обеспечить доступ оппозиции к государственным СМИ;

После того как Александр Лукашенко проигнорировал эти условия, участие оппозиции в парламентских выборах потеряло всякий смысл. В лучшем случае Лукашенко пустил бы в «палатку» 5–10 демократических кандидатов и рассказал пухлыми губами Зимовского о том, что «население оппозицию не хочет».

В том, как нынешняя власть умеет проводить пласбициты, мы убедились в 1996 году, когда, по версии властей, около 80% белорусов высказались за то, чтобы местные руководители не избирались, а назначались. Последующие социологические опросы продемонстрировали, что как раз около 80% населения проголосовали за выборность местной власти. Такая же история приключилась с вопросом о теновом бюджете страны, находящемся в руках единственного человека — Александра Лукашенко.

Сегодня власти хотят только одного – провести парламентские выборы, признанные европейскими структурами. Но если проводить эти выборы по правилам, то, судя по социологическим опросам, в законодательном органе окажется процентов шестьдесят демократов.. И тогда нынешняя власть может доставать из сейфа пистолет с одним патроном. Поэтому Лукашенко предлагает европейским структурам игру «в политические наперстки» выиграть в которой европейцы не смогут, даже если будут знать, под каким наперстком находится шарик.

Если ОБСЕ пришлет на выборы наблюдателей, то даже с нарушениями они будут признаны. Именно так произошло в Азербайджане, Казахстане, Киргизии... И тогда в следующем году нас может ожидать один из двух сценариев.

Первый: Лукашенко проводит в следующем году президентские выборы по привычному для нас сценарию, и белорусским гражданам объясняют, что в первом туре победил кандидат от диктатуры, набрав 73%. И еще пять лет...

Второй: Легитимизированная Европой «палатка» вносит изменения в Конституцию, закрепляя за парламентом право избирать президента страны по примеру Чехии и других демократических государств. И еще вся жизнь...

Прогнозируя такой исход, оппозиция и приняла единственно правильное решение — бойкотировать выборы без выбора.

Николай Халезин Заканчэнне са старонцы 1

Эскадрон троянских коней

Единая позиция демократических сил поставила власти в щекотливое положение: чтобы создать иллюзию участия оппозиции в выборах, пришлось «засветить» всех своих сторонников, заблудило замаскированных «под демократов».

Некоторые, даже негосударственные, газеты запестрели рубриками «раскол» и заголовками «Оппозиция идет на выборы». И одно, и второе утверждения соответствуют действительности только в воображении главных редакторов этих газет.

Если вначале газеты выдавали за оппозицию АДПБ Гайдукевича и абрамовское «Яблоко», то вскоре поняли, что убедить граждан в том, что это и есть оппозиция, невозможно. Пришлось разыгрывать более серьезную карту - БСАП «НГ».

Прошедший в начале июля этого года Конгресс демократических сил зафиксировал общее решение объединенной оппозиции — неучастие в выборах, если властями не будут выполнены четыре условия ОБСЕ. С этим решением была согласна и делегация БСДП, возглавляемая Николаем Статкевичем. Из этого можно сделать вывод, что партия Статкевича выходит из состава объединенной оппозиции, но не то, что в объединенной оппозиции раскол. О мотивах лидера эсдаков можно только догадываться: либо его утварили участвовать в выборах посол Германии Винкельман и глава Консулативно-наблюдательной группы ОБСЕ Ханс-Георг Вик, которые поддерживают Александра Лукашенко по вопросу выборов; либо Статкевич позарился на щедрое финансирование участия в выборах со стороны немецких партнеров партии.

Нынешние выборы должны обострить кризис, вызывающий в партии Статкевича. Большая часть членов этой партии является демократами по убеждениям и не примет идеи участия в карманных выборах и перехода из демократического лагеря в лагерь маргинальных партий. А, следовательно, время пребывания Николая Статкевича на посту председателя партии может резко сократиться. Тем более что в руководстве партии есть фигуры, которые могут заменить Статкевича, — экс-председатель Верховного Совета, меценат Гриб, заместитель председателя партии Алексей Король, депутат Верховного Совета Владимир Нистук.

Еще один кандидат в депутаты «палатки» Михаил Чигирь. Чем руководствовался Михаил Николаевич, когда принимал решение участвовать в выборах, сказать трудно. Может быть, таким образом он хочет напомнить о себе как о действующем политике, а может быть, на принявшие решения повлияла его супруга. Ведь

экс-премьер Не советовался с лидерами демократической оппозиции по вопросу участия в выборах, а ограничился лишь семейным советом. Факт остается фактом — Михаил Чигирь решил понизить свой статус в уровня премьер-министра до уровня депутата непризнанного парламента. Подобное снижение уровня статусного политика имеет ярко выраженные последствия: если Чигирь примет решение участвовать в нынешних выборах, то он автоматически выпадет из списка политиков, претендующих на статус единого кандидата от демократических сил в президентских выборах 2001 года.

ВЫХОД СИЛОЙ

Агитировать сегодня граждан за участие в выборах — это все равно, что продавать билеты МММ: вроде и талончик на руках, а денег нет и не предвидится. Нынешний псевдопарламент не только не способен вестищими странами мира, но и внутри страны не в состоянии решить сколько-нибудь серьезный вопрос. Для того чтобы изменить жизнь к лучшему, необходимо победить на президентских выборах. И, слава Богу, что объединенные демократические силы это хорошо понимают

Если сегодня белорусские граждане поддерживают демократические силы и проигнорируют разрываемый фарс, то шансы на то, что президентские выборы 2001 года пройдут честно, значительно увеличатся. Нынешний режим понимает только один аргумент — силу. И сегодня мы должны предъявить власти нашу силу — силу единства. Хотя бы в игнорировании выборного фарса.

АБАРОНЦАЎ РОДНАЙ МОВЫ ПАБОЛЕЛА

Міхась КАЛІНОЎСКІ

У Лёзэ створаная раённая арганізацыя ТБМ. Цяпер новая структура чакае рэгістрацыі ў органах выканаўчай улады. Лёзенская філія — пятнаццатая на Віцебшчыне раённая арганізацыя Таварыства.

Пасля стварэння ў кастрычніку 1997 года асновай рады ТБМ, рух абаронцаў роднай зямлі атрымаў на поўначы Беларусі другое дыханне. Зараз Таварыства — адно з найбольш актыўных грамадскіх аб'яднанняў у рэгіёне. Яно налічвае звыш 600 чалавек.

ТБМ на Віцебшчыне ўдзельнічае як у агульна-нацыянальных мерапрыемствах у абарону матчынага слова, так і само ладзіць акцыі. Шырокі розгалас атрымаў літаратурна-настаўніцкі конкурс «Не пакідайце ж мовы нашай беларускай...», які праводзіўся сярод дзяцей і моладзі рэгіёна.

